

Prilagodba na vrtić

Strah od odvajanja je normalan i očekivan kod djece. On nam pokazuje koliko je roditelj djetetu siguran i važan oslonac. Strah se javlja kada je dijete staro od 6 do 36 mjeseci. Najintenzivniji je i periodu od oko 18 mjeseci, a do treće godine se intenzitet smanjuje. Odvajanje uzrokuje veliki strah zbog mnogo razloga. Dijete dolazi u potpuno nepoznat prostor, o njemu će se brinuti nepoznate odrasle osobe, trebaju se naviknuti da djecu, novi raspored tijekom dana. No isto tako i roditelj je pod velikim stresom. Postavlja si pitanja: kako će biti dijete bez mene, da li će biti tužno, da li će ga drugi prihvatiti, da li će odgojiteljice znati prepoznati njegove potrebe i još puno toga. Zapravo, ponekad dijete lakše podnosi odvajanje nego sam roditelj. Uznemiren roditelj može pojačati strah kod svog djeteta jer mu šalje poruku da nije siguran u okruženju u koje dolazi i da osobe koje su oko njega neće dobro skrbiti o njemu.

Reakcije na odvajanje mogu biti mnogobrojne i razlikuju se od djeteta do djeteta.

Emocionalne reakcije. Dijete može biti jako tužno i patiti za roditeljem. Kod neke se djece može javiti velika ljutnja i razdražljivost i to posebice kada dođu iz vrtića doma.

Tjelesne reakcije. Ponekad djeca iskoriste svoje tijelo kao medij da kažu roditeljima da nisu dobro. Tada djeca mogu imati bolove u trbuhu, mogu povraćati, imati glavobolje. Kod neke djece se javi privremeno vraćanje na prethodnu razvojnu fazu pa djeca koja normalno govore počinju tepati, djeca koja imaju kontrolu nad fiziološkim potrebama mogu početi ponovno mokriti u gaće ili zadržavati stolicu.

Ponašajne reakcije. Kada emocije isplivaju na površinu, djeca se mogu ponašati na različite načine: plakati, vrištati, udarati, odbijati svaki kontakt, aktivnosti, jelo, spavanje. Mogu biti pasivni promatrači, držati se svoje drage igračke ili dude i biti mirni u nekom zabačenom kutku.

Ovakve reakcije se javljaju odmah nakon odvajanja i traju onoliko koliko djetetu treba da se prilagodi na novu situaciju. Kod pojedine djece reakcije se mogu javiti odgođeno i to baš kada pomislite da se dijete lako prilagodilo. Dijete zapravo tek nakon što prođe tjedan – dva u vrtiću, shvatiti da je odlazak svakodnevni i tada počinje reagirati.

Što je dijete starije, to su ove reakcije blaže i traju puno kraće. Sve one reakcije koje se javljaju u periodu od 2 do 3 tjedna, kažemo da su normalne. Ako prilagodba traje duže od 2 mjeseca smatramo ju težom i dobro je da se u tom slučaju posavjetujete sa stručnjakom.

Što može olakšati i otežati prilagodbu?

Djeca jako dobro osjećaju roditeljeve emocije. S toga je važno da budete sigurni u svoju odluku da dijete polazi vrtić i da imate o vrtiću i odgojiteljicama pozitivan stav. Ukoliko dijete osjeti da je roditelj nesiguran i tužan, takvo će biti i ono. Kada se odlučite za vrtić i potpuno prepustite dijete u povjerljive ruke, važno je dijete ima kontinuitet u polasku vrtića. To znači da dijete svaki dan dolazi u vrtić, naravno osim ako oboli. Dobro je da dijete u vrtić nosi neku igračku, gazu ili dudu za koju je vezan. Tako će se osjećati sigurno i povezano sa svojim domom. Djeca jako vole rituale jer se uvijek isto ponavlja i također ima daje pojačava osjećaj sigurnosti. Zato pri rastanku možete osmisliti nekakav ritualni pozdrav.

Prilagodba je svakako otežana kada dijete osjeti roditeljevu nesigurnost, ako se roditelj dugo opršta s djetetom ili kriomice nestane. Nekonstantnost u dolasku je također teška djeci. Teže se prilagođavaju djeca koja nemaju redoviti polazak u vrtić, djeca koja svaki dan drugačije borave u vrtiću (nekad dođu ranije, nekad kasnije, nekad su do spavanje , a nekad spavaju i sl.), djeca čije su majke kod kuće s drugom djecom.

I pojedina djeca imaju predispoziciju za težu prilagodbu. To su djeca koja su povučena i sramežljiva ili pak teško odgojiva djeca. Odvajanje teško podnose i ona djeca koja su prezaštićena od strane roditelja ili se do tada nisu nikada od njih odvajala.

Djeca u ovom periodu mogu reagirati vrlo slično, a opet vrlo različito. Kako god se vaše dijete ponaša na neuobičajen način, to je njegov način i normalan je.